

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PASVALIO LĖVENS PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2022 METŲ FINANSINIO (ATITIKTIES) AUDITO ATASKAITA

2023 m. balandžio 5 d. Nr. A– 2

Pasvalys

Su audito ataskaita galima susipažinti
Pasvalio rajono savivaldybės interneto svetainėje
adresu www.pasvalys.lt

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba – biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą rajono bendruomenei, skatinti atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, Savivaldybės turto, finansų valymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė.

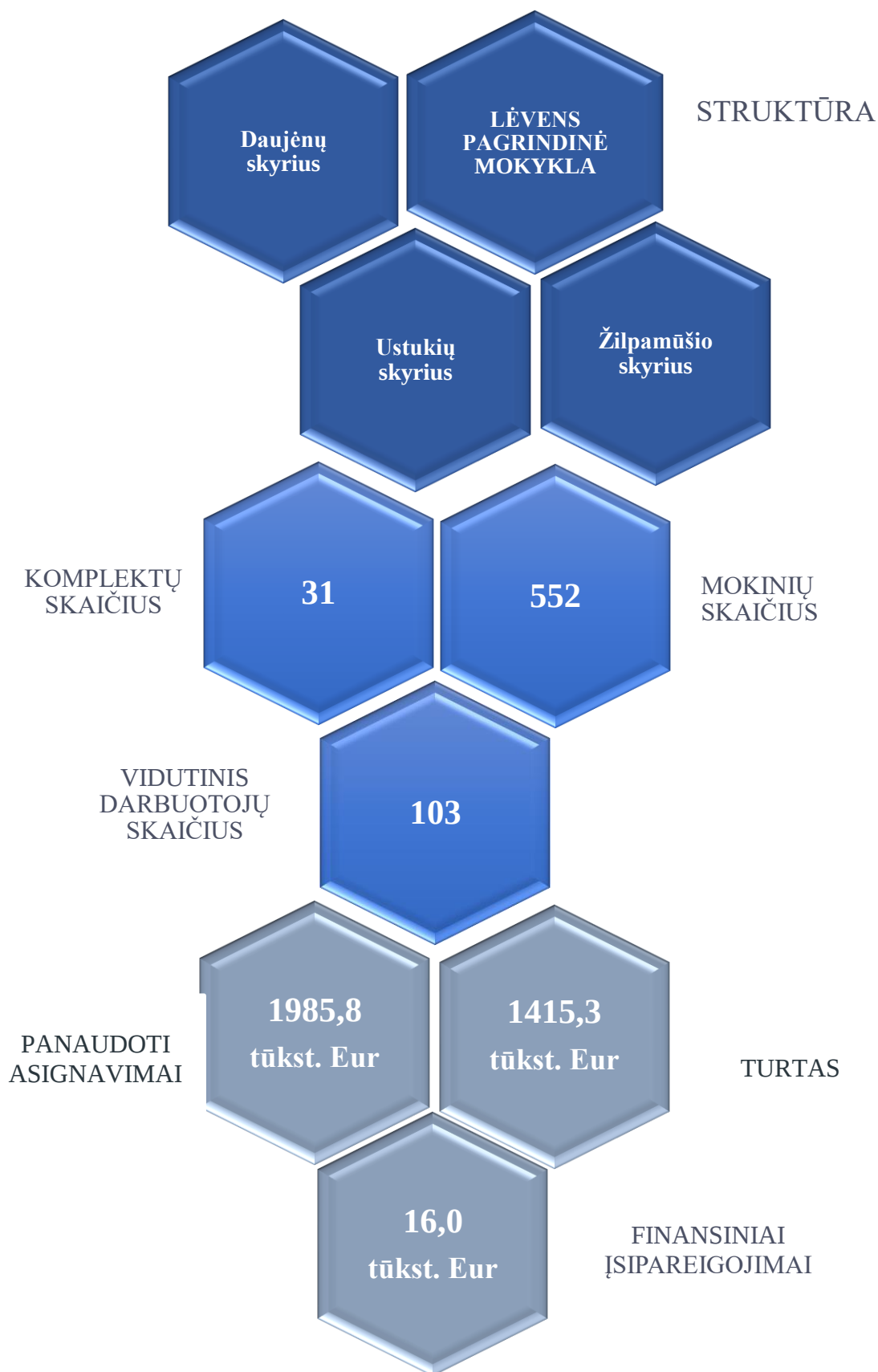
Audito ataskaita pateikta Pasvalio Lėvens pagrindinei mokyklai.

Audito ataskaitos kopija pateikta: Pasvalio rajono savivaldybės Merui, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Pasvalio rajono savivaldybės administracijai.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI APIE MOKYKLĄ	4
IŽANGA	5
AUDITO REZULTATAI.....	7
1. ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS	7
1.1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiai teisingas	7
1.2. Finansinių ataskaitų rinkinyje reikšmingų iškraipymų nenustatėme	8
2. NUSTATĖME LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO TRŪKUMŲ	9
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	15
PRIEDAS	
AUDITO APIMTYS IR METODAI	16

PAGRINDINIAI FAKTAI APIE MOKYKLĄ

IŽANGA

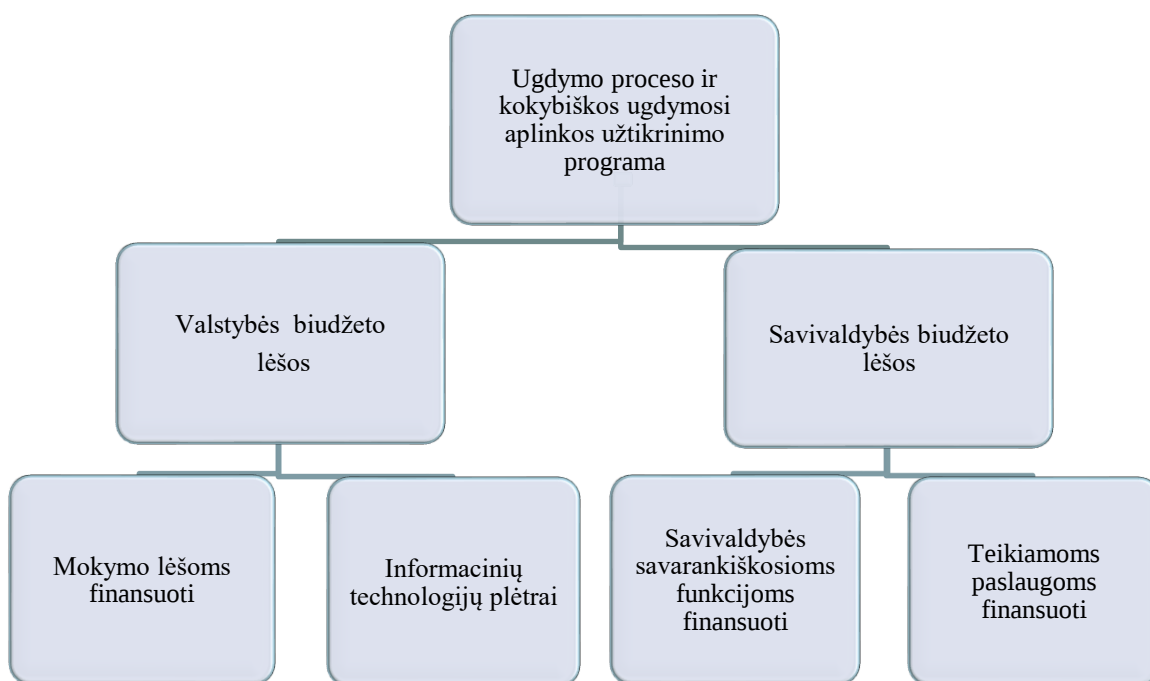
Informacija apie audituojamą subjektą

Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla (toliau – Mokykla) yra biudžetinė įstaiga. Mokyklos pagrindinė paskirtis – ugdymas. Ji vykdo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo ir neformaliojo švietimo programas.

Mokykla turi 3 skyrius – Daujėnų, Ustukių skyrius ir Žilpamūšio daugiafunkcij centrą.

Mokykla vykdo Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programą, kuri yra finansuojama dviejų šaltinių.

1 pav. Mokyklos vykdomos programos finansavimo šaltiniai

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai, atlikome Mokyklos 2022 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais atitikties vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus⁴. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Mokyklos 2022 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, lėšų ir turto naudojimo pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (16 psl.)

Mokyklos vadovybės kompetencija

Įstaigos vadovas yra asignavimų valdytojas ir vykdo jam pavestas pareigas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu. Teisės aktų nustatyta tvarka valdo, naudoja Mokyklos turtą, lėšas ir jais disponuoja, rūpinasi intelektualiais, materialiniais, finansiniais, informaciniais ištekliais, užtikrina optimalų jų valdymą ir naudojimą⁵. Įstaigos vadovo, kaip asignavimų valdytojo teisės ir pareigos apibrėžtos Biudžeto sandaros įstatyme⁶. Finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių rengimo, pasirašymo, pateikimo ir paskelbimo reikalavimai, už kurių laikymąsi atsakingi Įstaigos vadovas ir buhalteris, nustatyti Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme⁷. Įstaigos vadovo kompetencija vidaus kontrolės sukūrimo ir užtikrinimo srityje apibrėžta Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme⁸.

Įstaigos vadovo ir apskaitą tvarkančio asmens teisės ir pareigos Mokyklos finansų apskaitos organizavimo ir tvarkymo srityje apibrėžtos Finansinės apskaitos įstatyme⁹. Finansų apskaita turi būti tvarkoma pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS), o III lygiui priskirti finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.;

² Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 37 str. 3 d.;

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 7 punktas;

⁴ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

⁵ Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos nuostatų, patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. T1-134 (su vėlesniais pakeitimais), 31.16 p.

⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821 (aktuali redakcija), 2, 5, 6, 7, 29, 32 str.

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (aktuali redakcija).

⁸ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253, 2, 4, 5, 6, 7 str.

⁹ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574 (aktuali redakcija).

AUDITO REZULTATAI

1. ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS

Mokykla priskirta III konsolidavimo lygiui¹⁰, ji rengia žemesniojo lygio ataskaitų rinkinius.

1.1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžeto vykdymo ataskaitų rengimą. Biudžeto vykdymo ataskaitų formas nustato finansų ministras¹¹. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius.

Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamajame rašte paaiškinamos biudžeto išlaidų sąmatų nevykdymo priežastys, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitose.

Kitus žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formų ir jų sudarymo tvarkos reikalavimus viešojo sektoriaus subjektams nustato finansų ministras.

Finansų ministras patvirtino¹² valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formas ir jų rengimo taisykles.

1. Mokyklos biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitų rinkinio 2022-12-31 duomenimis, 2022 metais Mokykla gavo 1989,8 tūkst. Eur asignavimų, iš jų: 1603,3 tūkst. Eur darbo užmokesčiui ir 42,5 tūkst. Eur – ilgalaikio turto įsigijimui. Mokykla panaudojo 1985,8 tūkst. Eur, iš jų: darbo užmokesčiui 1599,3 tūkst. Eur; 42,5 tūkst. Eur – turtui įsigyti. Į Savivaldybės biudžetą metų pabaigoje Mokykla grąžino nepanaudotus ukrainiečių vaikų mokymui skirtus asignavimus – 4,0 tūkst. Eur.

2021 metais Mokyklai buvo skirta 1659,0 tūkst. Eur, kurie visi buvo panaudoti. Išlaidos 2022 metais padidėjo 330,8 tūkst. Eur.

Mokyklos kreditinės skolos 2022 metų pabaigoje – 14,0 tūkst. Eur, 2021 metų pabaigoje – 16,9 tūkst. Eur.

2. Nustatėme, kad visais reikšmingais atžvilgiais Mokyklos 2022 metų biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitų rinkinio duomenys yra teisingi.

¹⁰ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. DV-90.

¹¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212, 12 straipsnio 2 dalis.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

1.2. Finansinių ataskaitų rinkinyje reikšmingų iškraipymų nenustatėme

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatyta, kad viešojo sektoriaus subjekto apskaita tvarkoma ir finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas taikant kaupimo principą. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro: finansinės būklės ataskaita; veiklos rezultatų ataskaita; pinigų srautų ataskaita; grynojo turto pokyčių ataskaita; finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas¹³. Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną¹⁴, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį¹⁵. Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte detalizuojamos ir paaiškinamos finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose finansinėse ataskaitose¹⁶. Sudarydami finansines ataskaitas, subjektai turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Nukrypti nuo standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios. Tokiu atveju Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiama informacija apie kiekvieną nukrypimą, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Iki ataskaitų sudarymo apskaitoje turi būti registruotos visos viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos. Ataskaitos rengiamos remiantis apskaitos registru duomenimis. Ataskaitos turi būti sudarytos laikantis tokio principo, kad būtų tikrai ir teisingai parodytas viešojo sektoriaus subjekto turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos, grynasis turtas, pinigų srautai¹⁷. Viešojo sektoriaus subjekto įsipareigojimas konstatuojamas, jeigu paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną yra pakankamai įrodymų, kad įsipareigojimo (dėl buvusių įvykių) atsiradimo tikimybė yra didesnė negu nebuvimo. Atidėjiniais pripažįstami tik tie įsipareigojimai, kurie susiję su buvusiais įvykiais¹⁸.

3. Mokyklos 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinyje reikšmingų iškraipymų nenustatėme.

¹³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (aktuali redakcija), 7 straipsnio 1 dalis.

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-378 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtinto 2-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinės būklės ataskaita“, 5 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtinto 3-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Veiklos rezultatų ataskaita“, 5 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-27 įsakymu Nr. 1K-247 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtinto 6-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, 4 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212 (aktuali redakcija), 3 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-29 įsakymu Nr. 1K-252 (su visais aktualiais pakeitimais) patvirtinto 18-iojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“, 9 ir 10 punktai.

2. NUSTATĖME LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO TRŪKUMŲ

Mokyklos vadovas yra atsakingas už vidaus kontrolės sukūrimą ir veikimo užtikrinimą įstaigoje. Vidaus kontrolės tikslai – padėti užtikrinti, kad viešasis juridinis asmuo: laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų; saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų; vykdytų veiklą laikydamasis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu; teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą¹⁹.

Mokyklos direktorius įsakymu²⁰ patvirtino Vidaus kontrolės politiką. Atlikusi vidaus kontrolės vertinimą už 2022 metus, Mokykla ją įvertino gerai²¹. Audito metu nustatėme vidaus kontrolės trūkumų ir turto valdymo neatitikimų teisės aktų reikalavimams, kurie rodo, kad Mokyklos vidaus kontrolės sistema turto valdymo srityje turi būti stiprinama.

4. Inventorizacija yra svarbiausia kontrolės procedūra, užtikrinanti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą, todėl svarbu, kad Įstaiga vadovautųsi teisės aktais, reglamentuojančiais inventorizacijos atlikimo procesą. Inventorizacija – tai turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis.

Nustatėme, kad Mokykloje atliekant 2022 metų inventorizaciją, ne visais atvejais buvo laikomasi teisės aktų reikalavimų. Mokyklos direktorius įsakymu²² sudarytos trys komisijos, į kurias įtraukti ir už inventorizuojamą turtą atsakingi asmenys; Lėvens mokyklos turto inventorizacijai komisija sudaryta iš 9 asmenų, bet inventorizacijos aprašus pasirašė tik 3 komisijos nariai; inventorizacijos aprašuose nėra jokios informacijos ar inventorizacijos metu buvo vertinta turto būklė ir nuvertėjimas; pagal panaudą gauto ilgalaikio turto inventorizacijos aprašuose nenurodytas turto inventoris numeris, panaudos sutarties pabaigos laikas; inventorizuodama gautinas ir mokėtinas sumas, inventorizacijos komisija inventorizacijos aprašuose nenurodė inventorizuojamų sumų atsiradimo datos, inventorizuojamų sumų suderinimo būdo; inventorizuotos nepanaudotų kasmetinių atostogų dienos kaupiniams apskaičiuoti yra neteisingos ir kt.

5. Inventorizacijos komisija inventorizavo pagal **panaudos sutartis gautą turtą** – keturis žemės sklypus (Parko g. Ustukiai; Kalno g. 34, Pasvalys; Ugniagesių g. 1, Daujėnai; Baluškių g. 4, Daujėnai), kurių bendra vertė 70432,54 Eur. Minėti sklypai Mokyklai pagal panaudos sutartis neperduoti. Panaudos sutartis dėl šių sklypų su Nacionaline žemės tarnyba sudarė Savivaldybės administracija. Mokykla neturi teisinio pagrindo šiuos sklypus nei apskaityti, nei inventorizuoti kaip pagal panaudos sutartis gautą turtą.
6. Apie nepakankamą vidaus kontrolę byloja tai, kad, reorganizavus Daujėnų pagrindinę mokyklą, Savivaldybės taryba sprendimu²³ Mokyklai perdavė tris nematerialiojo turto vienetų, iš jų dvi

¹⁹ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas 2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253, 4 straipsnio 1 dalis.

²⁰ Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos direktoriaus 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-134.

²¹ Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos raštas Pasvalio rajono savivaldybės administracijai 2022-02-17 Nr. SD-52.

²² Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos direktoriaus 2022 m. spalio 18 d. įsakymas Nr. V-104.

²³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 "Dėl turto perdavimo

nekilnojamojo turto inventorines bylas. Perduotos inventorinės bylos neapskaitytos Mokyklos nematerialiojo turto apskaitos registre ir atliekant metinę inventorizaciją jos neinventorizuotos. *Audito metu Mokykla perduotas inventorines bylas apskaitė nematerialiojo turto apskaitos registre.*

7. Įstatymas²⁴ nustato, kad Nekilnojamojo turto registre turi būti užregistruojama patikėjimo teisė į nekilnojamąjį turtą.

Reorganizavus Pasvalio r. Daujėnų pagrindinę mokyklą ir ją prijungus prie Mokyklos, Savivaldybės taryba perdavė²⁵ Įstaigai visą iki tol Daujėnų pagrindinės mokyklos valdytą turtą. Patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti perduoti 4 nekilnojamojo turto objektai: pastatas-mokykla ir kiti statiniai, esantys Daujėnų miestelyje Ugniagesių g. 1; pastatas-mokykla ir ūkinis pastatas, esantys Daujėnų miestelyje, Baluškių g. 4. Patikėjimo teisė į minėtus pastatus neįregistruota Nekilnojamojo turto registre.

Audito metu Savivaldybės tarybos sprendimu²⁶ ištaisius netikslumus dėl turto perdavimo, Mokykla vykdo perduoto nekilnojamojo turto įregistravimo procedūras.

8. Pagal Pasvalio r. Daujėnų pagrindinės mokyklos reorganizavimo, išdalijant jos teises ir pareigas Pasvalio Lėvens pagrindinei mokyklai ir Pasvalio r. Pumpėnų gimnazijai, sąlygų aprašą²⁷, nustatyti du Daujėnų pagrindinės mokyklos teisių ir pareigų perėmėjai – Lėvens pagrindinė mokykla ir Pumpėnų gimnazija. Savivaldybės administracija panaudos sutartimi²⁸ 2020 m. gegužės mėn. Daujėnų pagrindinei mokyklai perdavė valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą – mokyklinį autobusą Mercedes-Benz Sprinter 311. Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d., reorganizavus Daujėnų pagrindinę mokyklą, minėtas mokyklinis autobusas Savivaldybės tarybos neperduotas nei vienai teisių perėmėjai. Faktiškai minėtu mokykliniu autobusu naudojasi Lėvens pagrindinė mokykla. Kol turtas neperduotas teisės aktų nustatyta tvarka ir nepakeista panaudos sutartis, Mokykla neturi teisinio pagrindo šį turtą apskaityti kaip gautą pagal panaudos sutartį.

Audito metu parengtas Savivaldybės tarybos sprendimo projektas dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio mokyklinio autobuso Mercedes-Benz Sprinter 311 perdavimo Mokyklai.

9. Pagal 12 VSAFAS²⁹ 11 p. viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikio materialiojo turto apskaitą turi tvarkyti pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetus. Ilgalaikio materialiojo turto vienetu pripažįstamas visiškai užbaigtas įrenginys su visais jo įtaisais ir priklausiniais arba pavienis atskiros konstrukcijos daiktas, arba atskiras komplektas sujungtų daiktų, sudarančių visumą ir drauge atliekančių tam tikras funkcijas.

Nekilnojamojo turto registro duomenimis, Lėvens mokyklos pastatas (Kalno g. 34) turi dar

Pasvalio Lėvens pagrindinei mokyklai“.

²⁴ Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas 1996 m. rugsėjo 24 d. Nr. I-1539 (aktuali redakcija) 11 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

²⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto perdavimo Pasvalio Lėvens pagrindinei mokyklai“.

²⁶ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 27 d. sprendimas Nr. T1-37.

²⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 26 d. sprendimas Nr. T1-19 „Dėl Pasvalio r. Daujėnų pagrindinės mokyklos reorganizavimo, ir reorganizavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“.

²⁸ 2020-05-12 panaudos sutartis Nr. ASR-134.

²⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (aktuali suvestinė redakcija).

keturis jai priklausančius inžinerinius statinius, kuriems suteikti unikalūs numeriai: stadionas (unikalus Nr. 4400-5618-8077), futbolo aikštelė (unikalus Nr. 4400-5620-8114); kiemo aikštelė (unikalus Nr. 4400-5627-3313); tvora (unikalus Nr. 4400-5627-3224).

Inžinerinių statinių funkcijos skiriasi nuo pagrindinio objekto – mokyklos pastato funkcijų, skiriasi šių objektų naudingo tarnavimo laikas, todėl inžineriniai statiniai turi būti apskaityti kaip atskiri turto vienetai.

Audito metu Mokykla apskaitė turtą pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis.

10. Įstatymas numato³⁰, kad Savivaldybės tarybos ar jos įgaliotos institucijos sprendimu, biudžetinėms įstaigoms Savivaldybės turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais. Savivaldybės taryba nustatė turto perdavimo panaudos pagrindais tvarką ir panaudos sutarties formą³¹.

Mokyklos padalinys – Žilpamūšio daugiafunkcis centras (toliau – Žilpamūšio DC) yra įsikūręs ir veiklą vykdo Savivaldybės administracijos patikėjimo teise valdomose patalpose, tačiau panaudos sutartis su turto valdytoju nesudaryta ir neįregistruota Nekilnojamojo turto registre.

Audito metu Mokykla sudarė panaudos sutartį dėl Žilpamūšio daugiafunkcio centro naudojamų patalpų su turto valdytoju – Savivaldybės administracija ir ją įregistravo Nekilnojamojo turto registre.

11. Žilpamūšio DC naudojamos 125 m² patalpos šildomos dujomis, šildymo paslaugą tiekia privatus subjektas. Kadangi Mokykla nebuvo sudariusi panaudos sutarties, Žilpamūšio DC ūkines, komunalines išlaidas 2022 metais apmokėjo Savivaldybės administracijos Saločių seniūnija iš jai skirtų Savivaldybės biudžeto asignavimų. Per 2022 metų lapkričio–gruodžio mėn. už šių patalpų šildymą Saločių seniūnija sumokėjo 6,0 tūkst. Eur. Vidutinė 1 m² patalpų šildymo kaina per mėnesį sudarė apie 24 Eur. Šildymo kaštai yra labai dideli, todėl būtina ieškoti efektyvesnių šildymo būdų.

12. Mokinių registro duomenimis, neformalusis švietimas ir socialinės priežiūros paslaugos Žilpamūšio DC teikiamos 12 mokinių. Žilpamūšio DC dirbantis neformaliojo ugdymo organizatorius mokinių lankomumo nefiksuoja. Audito metu, applančius Žilpamūšio DC 2023 m. vasario 7 d. 15 val. 35 min., jame radome 1 mokinį, o 2023 m. kovo 15 d. 16 val. 15 min. – mokinių ir neformaliojo ugdymo organizatoriaus nebuvo, durys buvo užrakintos. Mokyklos direktorius negalėjo paaiškinti, kodėl Žilpamūšio DC nedirba. Pagal Mokyklos pateiktą darbo grafiką, Žilpamūšio DC darbo laikas: pirmadienį nuo 14 iki 18 val.; antradienį–penktadienį – nuo 15 val. 30 min. iki 19 val. 30 min.

Tikslinga spręsti klausimą dėl Žilpamūšio daugiafunkcio centro veiklos tęstinumo poreikio.

Mokykla informavo, kad Žilpamūšio DC mokinių lankomumo žymėjimui yra rengiama forma Google diske. Dėl Žilpamūšio DC veiklos reikalingumo bus tariamasi su bendruomene.

13. Mokyklos Daujėnų skyriuje (pagrindiniame mokyklos pastate) 2022–2023 mokslo metais mokosi 27 mokiniai (11 – jungtinėje pradinio ugdymo klasėje (6 – antros ir 5 – trečios klasės mokiniai),

³⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 1998 m. gegužės 12 d. Nr. VIII-729 (aktuali suvestinė redakcija) 14 straipsnio 1 ir 4 dalys.

³¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T1-22 (2020 m. spalio 28 d. sprendimo Nr. T1-204 redakcija).

po 8 mokinius 7 ir 8 klasėse).

Daujėnų skyriaus (pagrindinio mokyklos pastato) šildymui per 2022 m. spalio–gruodžio mėn. išleista 19,6 tūkst. Eur (šildomo pastato plotas – 1300 m²), kai tuo tarpu Ustukių skyriuje per tą patį laikotarpį už šildymą sumokėta 13,0 tūkst. Eur (šildomo pastato plotas – 1913 m²). Vidutiniškai per mėnesį 1 m² šildymas Daujėnų skyriuje kainavo– 5,48 Eur, Ustukių skyriuje – 2,47 Eur. Abiejų pastatų techninė būklė yra panaši. Tai rodo, kad Daujėnų mokyklos pastato šildymas yra neefektyvus.

14. Savivaldybės tarybos patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metais bendrajame plane³² numatyta, kad Mokyklos Daujėnų skyriuje nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. nebevykdomas ugdymas pagal pagrindinio ugdymo programą. Daujėnų skyrius pertvarkomas į pradinio ugdymo skyrių³³. Pradinis, priešmokyklinis ir ikimokyklinis ugdymas numatomas vykdyti kitame Mokyklai priklausančiame Daujėnuose esančiame pastate.

Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. pagrindinis Daujėnų skyriaus pastatas nebebus naudojamas ugdymui, todėl Mokykla, kartu su Savivaldybės vadovybe, turi nedelsiant spręsti tolimesnį šio pastato likimą.

Mokykla 2023 m. kovo 24 d. raštu kreipėsi į Savivaldybės administraciją spręsti klausimą dėl Mokyklos veiklai nebereikalingo Daujėnų skyriaus (pagrindinio mokyklos pastato) pastato tolimensnio naudojimo.

15. Savivaldybės tarybos nustatyta³⁴, kai įstaigoje yra nuo 201 iki 600 mokinių, besimokančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, ugdymo procesui organizuoti ir valdyti nustatoma iki 3 pareigybių.

Mokykloje 2022 metais buvo iki 550 mokinių, besimokančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas. Mokyklos direktorius 2022 metais patvirtino 4 etatus: 1 etatas direktorius, 1,75 etato direktoriaus pavaduotojų ugdymui, 1,25 etato skyrių vedėjų.

Mokykloje ugdymo procesui organizuoti patvirtinta 1 etatu per daug.

Mokykla informavo, kad nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. etatų skaičius ugdymo procesui organizuoti ir valdyti bus sumažintas 0,5 etato (bus panaikinta Daujėnų skyriaus vedėjo pareigybė).

16. Mokykloje, apskaičiuojant darbo užmokestį darbuotojams, neatsižvelgiama į darbuotojo darbo grafiką ir faktiškai dirbtą laiką pagal darbo laiko apskaitos žiniaraštį. Darbuotojams, kurie dirba ne visas savaitės dienas (pvz. pirmadienį ir trečiadienį), apskaičiuojant darbo užmokestį traktuojama, kad darbuotojas dirbo visas mėnesio darbo dienas, o ne dienas ir valandas, kurios jam nustatytos dirbti pagal darbo grafiką. Dėl šios priežasties kai kuriems darbuotojams darbo užmokestis apskaičiuotas neteisingai.

³² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2021-03-31 sprendimas Nr. T1-61 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metais bendrojo plano patvirtinimo“.

³³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2021-03-31 sprendimu Nr. T1-61 patvirtinto Pasvalio rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metais bendrojo plano 1 priedo 8 eilutė.

³⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T1-198 patvirtinto Pasvalio rajono savivaldybės mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo 6 p.

Mokykla informavo, kad, atsižvelgus į pastabas, darbuotojams, dirbantiems ne visas savaitės dienas, darbo užmokestis skaičiuojamas vadovaujantis darbo grafikai ir darbo laiko apskaitos žiniaraščiais.

17. Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašas nustato, kad vidutinis **valandinis** darbo užmokestis skaičiuojamas, kai darbuotojo faktiškai dirbama darbo diena (pamaina) yra skirtingos trukmės³⁵.

Mokykloje apskaičiuojant išmokas, kurioms taikomas vidutinis darbo užmokestis (pvz. atostoginius, ligos pašalpą už pirmas dvi sirgimo dienas ir pan.) darbuotojams, dirbantiems skirtingos trukmės darbo dieną per savaitę, ar pagal darbo grafiką dirbantiems ne kiekvieną savaitės dieną, išmoka apskaičiuojama už visas tam laikotarpiui tenkančias darbo dienas, o ne už valandas pagal darbo grafiką.

Mokykla informavo, kad, atsižvelgus į pastabas, vidutinis darbo užmokestis skaičiuojamas vadovaujantis teisės aktais.

18. Vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo³⁶ 9 straipsnio 1 d. nuostatomis, ligos išmoką dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas, sutampančias su darbuotojo darbo ar tarnybos grafiku, moka darbdavys.

Mokykloje neatsižvelgiama į minėtas Įstatymo nuostatas. Kai kuriems darbuotojams buvo apmokėta už pirmas dvi ligos dienas, nesutampančias su jų darbo grafiku.

Mokykla perskaičiavo darbuotojams išmokėtas ligos pašalpas.

19. Mokykloje iš 552 ugdomų mokinių, 235 yra pavežėjami į Mokyklą ir iš jos: mokykliniais autobusais – 134; UAB „Pasvalio autobusų parkas“ autobusais – 101 mokiny. Mokykla turi penkis mokyklinius autobusus, iš kurių keturis naudoja mokinių pavežėjimui (mokinių pavežėjimo grafikai ir maršrutai patvirtinti keturiems vairuotojams). Paanalizavę Mokyklos direktoriaus patvirtintus³⁷ mokinių pavežėjimo mokykliniais autobusais maršrutus pastebėjome, kad nėra pakankamai atsakingai ir racionaliai suderinti maršrutai, kyla abejonių, ar kai kurie maršrutai yra būtini.

Pavyzdžiui

Lėvens mokyklos mokinių pavežėjimo mokykliniais autobusais grafike maršrutu Pasvalys-Ustukiai-Žadeikėliai-Galiniai-Pasvalys, parveždamas mokinius, autobusus vyksta iki Porijų (būna 14.50 val.) ir važiuodamas pro Daujėnus, Smilgius, Girsūdus, Žadeikius grįžta į Pasvalį (Pasvalyje būna 15.10 val).

Tuo pačiu metu Daujėnų skyriaus autobusus išveža mokinius iš Daujėnų skyriaus maršrutu Daujėnai-Žadeikiai-Daujėnai. Iš Daujėnų autobusus išvyksta 14.55 val. ir veža mokinius į Smilgius, Girsūdus ir Žadeikius.

Lėvens mokyklos autobusus, parvežantis mokinius į Porijus, galėtų parvežti ir 3 Daujėnų skyriaus mokinius į Porijus, kuriuos dabar Daujėnų skyriaus autobusus veža maršrutu Daujėnai-Porijai-Daujėnai. Lėvens mokyklos autobusus, važiuodamas į Porijus, Daujėnuose sustoja 14.40 val.

Mokykla informavo, kad audito metu nurodyti mokinių pavežėjimo mokykliniais autobusais

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimo Nr. 496 (aktuali redakcija) 5.6 p.

³⁶ Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas, 2000-12-21 Nr. IX-110 (su vėlesniais pakeitimais).

³⁷ Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos direktoriaus 2022-08-31 įsakymas Nr. V-80.

maršrutai buvo pakoreguoti.

20. Audito metu Mokyklai pateikėme 4 raštus³⁸ su pastebėjimais dėl trūkumų valdant Savivaldybės nekilnojamąjį turtą, klaidų bei neatitikimų apskaitant ir nurašant turtą, apskaitant darbuotojų darbo laiką, apskaičiuojant darbo užmokestį, laikino nedarbingumo pašalpas darbuotojams, per didelio etatų skaičiaus ugdymui organizuoti, dėl darbuotojų išsilavinimo neatitikimo užimamoms pareigoms, netinkamai įformintų pirkimo sutarčių, dokumentų valdymo sistemos tvarkymo trūkumų, pareigybių aprašymų pakeitimo, metinės turto inventORIZACIJOS atlikimo ir įforminimo, neteisingai apskaičiuotų nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų, dėl neracionalaus ir neefektyvaus Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo ir kt. Į dalį pastebėjimų Mokykla atsižvelgė audito metu ir neatitikimus ištaisė.

³⁸ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos raštai: 2023-01-09 Nr. KS-3, 2023-01-26 Nr. KS-11, 2022-02-13 Nr. KS-21; 2023-02-24 Nr. KS-25.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos numeris	Rekomendacija	Numatomi veiksmai (priemonės) rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo data
1.	Užtikrinti, kad inventurizacija būtų atliekama teisės aktų nustatyta tvarka.	1. Koreguojamas vidaus kontrolės rizikų sąrašas, parengiamas valdymo planas. 2. Teisės aktų nustatyta tvarka parengti įsakymai komisijų sudarymui, vykdoma inventurizacija. 3. Inventurizacijos metu atlikti vertinimai fiksuojami inventurizacijos aprašuose.	2023-04-20 2024-01-31 2024-01-31
2.	Siekiant, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos racionaliai, ieškoti efektyvesnių Žilpamūšio daugiafunkcio centro ir Daujėnų skyriaus šildymo būdų.	1. Žilpamūšio daugiafunkcio centro šildymo klausimas sprendžiamas svarstant optimalų patalpų panaudojimą. 2. Daujėnų skyriaus katilinės rekonstrukcija, jeigu pastato patikėjimo teisė liks Mokyklai.	2023-09-15 2023-10-01
3.	Spręsti klausimą dėl Žilpamūšio daugiafunkcio centro veiklos tęstinumo poreikio.	Bendruomenės apklausa dėl daugiafunkcio centro poreikio.	2023-06-15
4.	Spręsti Daujėnų skyriaus mokyklos pastato, kuriame nuo 2023-09-01 nebebus vykdomas ugdymas, tolimesnį likimą.	Nutraukiama turto patikėjimo teisė į mokyklos, esančios Baluškių g. 4, pastatą, išskyrus sporto salę.	2023-09-01
5.	Nepagrįstai išmokėtas išmokas už dvi pirmas ligos dienas grąžinti į Savivaldybės biudžetą.	Grąžinamos lėšos į Savivaldybės biudžetą.	2023-04-20
6.	Siekiant, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos taupiai ir racionaliai, atsakingai organizuoti mokinių pavežėjimą, užtikrinti, kad mokyklinių autobusų maršrutai būtų optimalūs ir nesidubliuotų.	Parengtas mokinių pavežėjimo grafikas, užtikrinant maršrutų optimalumą ir nesidubliavimą.	2023-09-15

Priemonės ir terminus rekomendacijų plane pateikė Mokykla

Atsakingas (-i) už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Vyr. finansininkė Rita Vitkienė tel. (8 451) 34 213, r.vitkiene@pasvalys.lt

Direktorė Lina Rauckienė, tel. (8 451) 34 352 lina.rauckiene@levensm.lt

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

AUDITO APIMTYS IR METODAI

Audito tikslai:

- įvertinti audituojamos įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nuomonę.
- įvertinti audituojamos įstaigos 2022 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą bei teisingumą ir pareikšti nuomonę.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Mokyklos 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2022 m. gruodžio 31 d. duomenis; Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. Mokyklos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2022 metus: Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2); Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3); aiškinamasis raštas.
2022 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo	2022 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo 1413,4 tūkst. Eur, pabaigoje – 1415,3 tūkst. Eur.

sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai																								
2022 m. gautos pajamos ir patirtos sąnaudos	Mokykla gavo 2301,2 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų ir patyrė 2307,0 tūkst. Eur sąnaudų.																							
Duomenys apie Mokyklos mokėtiną ir gautinas sumas 2022 m.	Mokyklos gautinos sumos: 2022 metų pradžioje – 1,6 tūkst. Eur, pabaigoje – 2,5 tūkst. Eur (neskaitant sukauptų gautinų sumų). Mokyklos mokėtinų sumos: 2022 metų pradžioje sudarė 18,1 tūkst. Eur, metų pabaigoje – 16,0 tūkst. Eur. (neskaitant sukauptų mokėtinų sumų).																							
Mokyklai skirta asignavimų 2022 metais (tūkst. Eur)	<table><tr><td>Asignavimai pagal šaltinius</td><td>Iš viso</td><td>Iš jų darbo užmokesčiui</td></tr><tr><td>Skirta iš viso (planas su patikslinimais):</td><td>1989,8</td><td>1577,5</td></tr><tr><td>iš jų:</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti</td><td>628,1</td><td>318,2</td></tr><tr><td>Mokymo lėšos</td><td>1328,0</td><td>1240,4</td></tr><tr><td>Valstybės biudžeto lėšos</td><td>23,4</td><td>18,9</td></tr><tr><td>Lėšos teikiamoms paslaugoms finansuoti</td><td>10,3</td><td>0</td></tr></table>			Asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	Skirta iš viso (planas su patikslinimais):	1989,8	1577,5	iš jų:			Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	628,1	318,2	Mokymo lėšos	1328,0	1240,4	Valstybės biudžeto lėšos	23,4	18,9	Lėšos teikiamoms paslaugoms finansuoti	10,3	0
Asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui																						
Skirta iš viso (planas su patikslinimais):	1989,8	1577,5																						
iš jų:																								
Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	628,1	318,2																						
Mokymo lėšos	1328,0	1240,4																						
Valstybės biudžeto lėšos	23,4	18,9																						
Lėšos teikiamoms paslaugoms finansuoti	10,3	0																						
Mokykla panaudojo asignavimų 2022 metais (tūkst. Eur).	<table><tr><td>Panaudoti asignavimai pagal šaltinius</td><td>Iš viso</td><td>Iš jų darbo užmokesčiui</td></tr><tr><td>Iš viso:</td><td>1985,8</td><td>1573,5</td></tr><tr><td>iš jų:</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti</td><td>628,1</td><td>318,2</td></tr><tr><td>Mokymo lėšos</td><td>1328,0</td><td>1240,4</td></tr><tr><td>Valstybės biudžeto lėšos</td><td>19,4</td><td>14,9</td></tr><tr><td>Lėšos teikiamoms paslaugoms finansuoti</td><td>10,3</td><td>0</td></tr></table>			Panaudoti asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	Iš viso:	1985,8	1573,5	iš jų:			Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	628,1	318,2	Mokymo lėšos	1328,0	1240,4	Valstybės biudžeto lėšos	19,4	14,9	Lėšos teikiamoms paslaugoms finansuoti	10,3	0
Panaudoti asignavimai pagal šaltinius	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui																						
Iš viso:	1985,8	1573,5																						
iš jų:																								
Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti	628,1	318,2																						
Mokymo lėšos	1328,0	1240,4																						
Valstybės biudžeto lėšos	19,4	14,9																						
Lėšos teikiamoms paslaugoms finansuoti	10,3	0																						
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Nėra																							
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.																							
Pabrėžtini dalykai	Pabrėžtinių dalykų nėra																							

Auditas atliktas:	- pagal Tarptautinius audito standartus³⁹. - siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Įstaigos 2022 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, kad finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus ir nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto asignavimai panaudoti laikantis teisės aktų, Įstaigai patikėjimo teise perduoti Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų rinkinių duomenų. Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad Mokyklos FAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Mokyklos FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, FBA – viršijanti 28,3 tūkst. Eur, VRA – 46,14 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Mokyklos BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 39,7 tūkst. Eur (2 proc. nuo skirtų asignavimų). Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.
<i>Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl 2022 metų ataskaitų rinkinių duomenų</i>	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo	Turto srityje nustatėme riziką: - užregistruotas ne visas / neteisingai užregistruotas turtas, registravimo laiku apskaitoje, vertės tikslinimo, duomenų apie turtą patikimumo, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuoiant turtą. Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl: - Įsipareigojimų vertinimo, užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės

³⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>);

iškraipymo rizika.	priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. Pajamų srityje nustatėme riziką dėl: • duomenų apie pajamas patikimumo. Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl • dėl atostogų rezervo apskaitos; atidėjinių pensinį amžių sukakusiems darbuotojams, kito subjekto patirtų sąnaudų pripažinimas Mokyklos sąnaudomis; patalpų šildymo efektyvumo. Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas: • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija FAR; • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija BVAR. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: • turtas; • trumpalaikiai įsipareigojimai; • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos.
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant Mokyklos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Turto sritis	Įvertiname turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertiname turto įsigijimo, amortizacijos, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Įvertiname turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertiname įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertiname: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.

Asignavimų panaudojimo sritis	Biudžeto išlaidos (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, transporto, einamojo remonto, komunalinių paslaugų, ūkinio inventoriaus, prekių ir kitų paslaugų, socialinių išmokų (pašalpų), ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo). Vertiname, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą, apskaitos registrų duomenų atitikimą ataskaitų duomenims. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2022 metais teisėtumo	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	• Darbo užmokesčio sritis; • Pirkimų sritis; • Veiklos dokumentavimo ir dokumentų valdymo, informacijos viešinimo sritys. • Nekilnojamojo turto valdymo sritis; • Turto apsauga; • Mokyklinių autobusų panaudojimo sritis; • Lėšų panaudojimo efektyvumas ir racionalumas.
Darbo užmokesčio srityje	Atlikome: • Įstaigoje patvirtintos darbo apmokėjimo sistemos atitikties teisės aktų reikalavimams ir išsamumo vertinimą; • Pareigybių (etatų) skaičiaus nustatymo atitiktį teisės aktų nuostatoms; • Darbuotojų pareigybių priskyrimo tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams, pareigybių aprašymų tinkamumo vertinimą; • Pareiginės algos nustatymo atitiktį teisės aktų nuostatoms; • Darbo užmokesčio ir kitų išmokų darbuotojams nustatymo ir apskaičiavimo atitiktį teisės aktų nuostatoms; • Kasmetinių atostogų suteikimo ir atostoginių, ligos pašalpų apskaičiavimo atitikties teisės aktams vertinimą; • Darbuotojų darbo laiko apskaitos tinkamumą.
Pirkimų srityje	Pirkimų srities reglamentavimo išsamumą; Pirkimų viešumą ir skaidrumą; Pirkimų sutarčių terminų atitiktį teisės aktų nuostatoms.

Vidaus darbo organizavimo, veiklos dokumentavimo, dokumentų valdymo srityse	Analizavome, ar įstaigoje parengtos ir patvirtintos tvarkos ir taisyklės, reglamentuojančios įstaigos veiklą; Ar Įstaigos darbuotojai supažindinti su įstaigoje galiojančiomis tvarkomis ir taisyklėmis; Ar užtikrinama asmens duomenų apsauga įstaigoje; Vertinome, ar įstaiga įsisavinusi vieningą Savivaldybės dokumentų valdymo sistemą.
Viešų ir privačių interesų derinimo sritis	VTEK interneto svetainėje patikrinome, ar visi Mokyklos darbuotojai, turintys pareigą pateikti privačių interesų deklaracijas, jas yra pateikę; Susipažinome su pateiktą deklaracijų turiniu, siekiant išsiaiškinti galimus interesų konfliktus.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Įstatymai: 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. Biudžeto sandaros įstatymas; 3. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 4. Švietimo įstatymas; 4. Finansinės apskaitos įstatymas; 5. Viešųjų pirkimų įstatymas; 6. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. 7. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 8. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 9. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 10. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas; 11. Biudžetinių įstaigų įstatymas; 12. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas; 13. Europos Bendrasis Duomenų Apsaugos Reglamentas. Vyriausybės nutarimai: 14. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 15. 2022 m. birželio 15 d. Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“; Įsakymai:

	16. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 17. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 19. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Savivaldybės tarybos sprendimai: 20. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-140 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“. 21. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. T1-77 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su aktualiais pakeitimais). 22. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 26 d. sprendimas Nr. T1-198 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
--	--